ORDONANȚA TRIBUNALULUI (marea cameră)

7 septembrie 2010 *

În cauza T-539/08,

Etimine SA, cu sediul în Bettembourg (Luxemburg),

și

AB Etiproducts Oy, cu sediul în Espoo (Finlanda),

reprezentate de C. Mereu și K. Van Maldegem, avocați,

reclamante,

susținute de

* Limba de procedură: engleza.

Borax Europe Ltd, cu sediul în Londra (Regatul Unit), reprezentată de K. Nordlander, avocat, și de domnul S. Kinsella, solicitor,

intervenientă,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată de domnii P. Oliver și D. Kukovec, în calitate de agenți,

pârâtă,

susținută de

Regatul Danemarcei, reprezentat de doamna B. Weis Fogh, în calitate de agent,

intervenient,

având ca obiect o cerere de anulare parțială, pe de o parte, a Directivei 2008/58/CE a Comisiei din 21 august 2008 de efectuare a celei de a treizecea modificări, în vederea adaptării la progresul tehnic, a Directivei 67/548/CEE a Consiliului privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative referitoare la clasificarea, ambalarea și etichetarea substanțelor periculoase (JO L 246, p. 1) și, pe de altă parte, a Regulamentului (CE) nr. 790/2009 al Comisiei din 10 august 2009 de modificare, în vederea adaptării la progresul tehnic și științific, a Regulamentului (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor (JO L 235, p. 1), în măsura în care aceste acte modifică clasificarea anumitor borați.

TRIBUNALUL (Marea Cameră),

compus din domnii M. Jaeger, președinte, J. Azizi (raportor), A. W. H. Meij, M. Vilaras, N. J. Forwood, doamna M. E. Martins Ribeiro, domnul O. Czúcz, doamnele I. Wiszniewska-Białecka, I. Pelikánová, E. Cremona, I. Labucka, domnii S. Frimodt Nielsen și K. O'Higgins, judecători,

grefier: domnul E. Coulon,

pronunță prezenta

Ordonanță

1 Prin intermediul prezentei acțiuni, reclamantele, Etimine SA și AB Etiproducts Oy, contestă legalitatea clasificării drept substanțe periculoase a anumitor borați

(denumite în continuare „clasificările contestate”) incluși, mai întâi, în anexa I la Directiva 67/548/CEE a Consiliului din 27 iunie 1967 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative referitoare la clasificarea, ambalarea și etichetarea substanțelor periculoase (JO L 196, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 1, p. 23) și, ulterior, în anexa VI la Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor, de modificare și de abrogare a Directivelor 67/548 și 1999/45/CE, precum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 (JO L 353, p. 1).

2 Clasificările contestate au fost introduse prin Directiva 2008/58/CE a Comisiei din 21 august 2008 de efectuare a celei de a treizecea modificări, în vederea adaptării la progresul tehnic, a Directivei 67/548 (JO L 246, p. 1, denumită în continuare „directiva atacată”) și au fost reluate, cu efect de la 25 septembrie 2009, prin Regulamentul (CE) nr. 790/2009 al Comisiei din 10 august 2009 de modificare, în vederea adaptării la progresul tehnic și științific, a Regulamentului nr. 1272/2008 (JO L 235, p. 1, denumit în continuare „regulamentul atacat”) (denumite în continuare, împreună, „actele atacate”).

Cadrul juridic

Dispozițiile Tratatelor CE și FUE

3 Potrivit articolului 230 al patrulea paragraf CE:

„Orice persoană fizică sau juridică poate formula, în aceleași condiții, o acțiune împotriva deciziilor al căror destinatar este și împotriva deciziilor care, deși luate sub

aparența unui regulament sau a unei decizii adresate unei alte persoane, o privesc în mod direct și individual."

4 Potrivit articolului 263 al patrulea paragraf TFUE:

„Orice persoană fizică sau juridică poate formula, în condițiile prevăzute la primul și al doilea paragraf, o acțiune împotriva actelor al căror destinatar este sau care o privesc direct și individual, precum și împotriva actelor normative care o privesc direct și care nu presupun măsuri de executare."

Directiva 67/548

5 Directiva 67/548, astfel cum a fost modificată în special prin Directiva 92/32/CEE a Consiliului din 30 aprilie 1992 de efectuare a celei de a șaptea modificări a Directivei 67/548 (JO L 154, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 11, p. 86) și prin Directiva 2006/121/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 de modificare a Directivei 67/548 pentru a o adapta la Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) și de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice (JO L 396, p. 850, Ediție specială, 13/vol. 59, p. 11), stabilește norme privind comercializarea anumitor „substanțe", definite drept „elementele chimice și compușii lor în stare naturală sau obținuți prin orice proces de producție, inclusiv orice aditiv necesar pentru a menține stabilitatea produselor și orice impuritate rezultată din procesul utilizat, dar excluzând orice solvent care poate fi separat fără a afecta stabilitatea substanței sau fără modificarea compoziției sale".

6 În acest scop, astfel cum se arată la articolul 4 alineatul (1) din Directiva 67/548, aceasta stabilește o clasificare a substanțelor pe baza proprietăților lor intrinsece, conform categoriilor prevăzute la articolul 2 alineatul (2). Clasificarea unei substanțe drept „periculoasă" în anexa I la această directivă impune, ca o condiție prealabilă a comercializării, aplicarea pe ambalajul substanței menționate a unei etichete obligatorii ce cuprinde, între altele, simbolurile de pericol cu indicarea pericolului pe care îl prezintă utilizarea substanței și frazele-tip ce indică, pe de o parte, riscurile speciale care provin din pericolele pe care le implică utilizarea substanței și, pe de altă parte, utilizarea în siguranță a acesteia.

7 Potrivit articolului 4 alineatul (3) din Directiva 67/548, în versiunea în vigoare anterior celei modificate prin articolul 55 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1272/2008:

„Anexa I conține lista substanțelor clasificate conform principiilor expuse la alineatele (1) și (2), împreună cu clasificarea și etichetarea lor armonizate. Decizia de a include o substanță în anexa I, care conține lista substanțelor clasificate conform principiilor expuse la alineatele (1) și (2) ale aceluiași articol, împreună cu clasificarea și etichetarea armonizate, se ia în conformitate cu procedura stabilită la articolul 29 [din directiva menționată]."

8 Articolul 4 alineatul (2) din Directiva 67/548 prevede că „[p]rincipiile generale de clasificare și etichetare ale substanțelor și preparatelor se aplică în conformitate cu criteriile prevăzute în anexa VI cu excepția cazurilor în care sunt specificate cerințe contrare pentru preparate periculoase în alte directive".

9 Punctul 1.2 din anexa VI la Directiva 67/548 prevede:

„Prezenta anexă stabilește principiile generale care reglementează clasificarea și etichetarea substanțelor și preparatelor menționate la articolul 4 din prezenta directivă […]

Aceasta se adresează tuturor celor interesați (producători, importatori, autorități naționale) de metodele de clasificare și etichetare a substanțelor și preparatelor periculoase."

10 La punctul 4.1.2 din anexa VI la Directiva 67/548 se prevede:

„Dacă un producător, distribuitor sau importator deține informații disponibile care indică faptul că o substanță ar trebui clasificată și etichetată în conformitate cu criteriile prezentate la punctul 4.2.1, 4.2.2 sau 4.2.3, acesta procedează la etichetarea provizorie a substanței în conformitate cu criteriile menționate, după ce o persoană competentă a evaluat dovezile."

11 Potrivit punctului 4.1.3 din anexa VI la Directiva 67/548, „[p]roducătorul, distribuitorul sau importatorul prezintă de îndată ce este posibil un document care rezumă toate datele relevante unui stat membru în care substanța este introdusă pe piață".

12 La punctul 4.1.4 din anexa VI la Directiva 67/548 se precizează:

„În plus, un producător, distribuitor sau importator care deține date noi care sunt relevante pentru clasificarea și etichetarea unei substanțe, în conformitate cu criteriile prezentate la punctul 4.2.1, 4.2.2 sau 4.2.3, prezintă datele respective de îndată ce este posibil unui stat membru în care substanța este introdusă pe piață."

13 Punctul 4.1.5 din anexa VI la Directiva 67/548 are următorul cuprins:

„Pentru a obține cât se poate de repede o clasificare armonizată pentru Comunitate prin procedura specificată la articolul 28 din prezenta directivă, statele membre care dețin date relevante disponibile, care justifică clasificarea unei substanțe în una din categoriile respective, fie că sunt prezentate de producător sau nu, prezintă Comisiei de îndată ce este posibil aceste date împreună cu sugestiile pentru clasificare și etichetare.

Comisia înaintează celorlalte state membre propunerea de clasificare și etichetare pe care o primește. Orice stat membru poate să solicite Comisiei datele pe care aceasta le-a primit.

[…]"

Procedura de adaptare la progresul tehnic reglementată prin Directiva 67/548

14 În temeiul articolului 28 din Directiva 67/548, modificările necesare pentru adaptarea anexelor la aceasta la progresul tehnic se adoptă în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 29 din aceasta. În cadrul acestei proceduri și în temeiul articolului 5 alineatul (1) din Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a normelor privind exercitarea competențelor de executare conferite Comisiei (JO L 184, p. 23, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 159) coroborat cu punctul 1 din anexa III la Regulamentul (CE) nr. 807/2003 al Consiliului din 14 aprilie 2003 de adaptare la Decizia 1999/468 a dispozițiilor privind comitetele care asistă Comisia în exercitarea atribuțiilor sale de executare prevăzute în actele Consiliului adoptate în conformitate cu procedura de consultare (unanimitate) (JO L 122, p. 36, Ediție specială, 01/vol. 4, p. 160), Comisia Europeană este asistată de un comitet care este format din reprezentanți ai statelor membre și care este prezidat de un reprezentant al Comisiei. Potrivit articolului 5 alineatul (3) din decizia menționată, Comisia adoptă măsurile preconizate, în cazul în care acestea sunt conforme cu avizul comitetului. În schimb, articolul 5 alineatul (4) din această decizie prevede că în cazul în care măsurile preconizate nu sunt conforme cu avizul acestui comitet sau în absența avizului, Consiliul Uniunii Europene este sesizat, iar Parlamentul European este informat în legătură cu aceasta.

Abrogarea, modificarea și înlocuirea parțială a Directivei 67/548 prin Regulamentul nr. 1272/2008

15 Prin Regulamentul nr. 1272/2008, Directiva 67/548 a fost abrogată, modificată și înlocuită parțial începând de la 20 ianuarie 2009. Acest regulament urmărește, în special, punerea în aplicare a Sistemului Global Armonizat de Clasificare și Etichetare a Produselor Chimice, astfel cum a fost creat în cadrul Națiunilor Unite [considerentele (5)-(8) ale Regulamentului nr. 1272/2008].

16 Deși articolul 55 alineatul (11) din Regulamentul nr. 1272/2008 prevede că „[a]nexa I [la Directiva 67/548] se elimină", anexa VI la regulamentul menționat nu cuprindea, la momentul intrării sale în vigoare, clasificările contestate, în a căror procedură de adoptare a existat o întârziere semnificativă, ci numai clasificările introduse cu ocazia adaptărilor anterioare ale Directivei 67/548 la progresul tehnic, inclusiv pe cele prevăzute prin Directiva 2004/73/CE a Comisiei din 29 aprilie 2004 de efectuare a celei de a douăzeci și noua adaptări la progresul tehnic a Directivei 67/548 (JO L 152, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 46, p. 3).

17 În această privință, considerentul (53) al Regulamentului nr. 1272/2008 prevede următoarele:

„Pentru a ține seama pe deplin de activitatea și experiența acumulate în baza Directivei 67/548[...], inclusiv de clasificare și etichetare a anumitor substanțe enumerate în anexa I la Directiva 67/548[...], toate clasificările armonizate existente ar trebui să fie convertite în noi clasificări armonizate utilizând noile criterii. În plus, deoarece aplicarea prezentului regulament este amânată și, în perioada de tranziție respectivă, clasificările armonizate în conformitate cu criteriile din Directiva 67/548[...] sunt relevante pentru clasificarea substanțelor și amestecurilor, toate clasificările armonizate existente ar trebui să figureze fără nicio modificare într-o anexă la prezentul regulament. Ar trebui să se evite orice inconsecvență în clasificările armonizate ale aceleiași substanțe în baza criteriilor existente și a celor noi prin reglementarea de către prezentul regulament a tuturor armonizărilor viitoare ale clasificărilor."

18 Articolul 36 din Regulamentul nr. 1272/2008, intitulat „Armonizarea clasificării și a etichetării substanțelor”, prevede, între altele:

„(1) O substanță care îndeplinește criteriile stabilite în anexa I cu privire la următoarele aspecte face, în mod normal, obiectul clasificării și etichetării armonizate, în conformitate cu articolul 37:

(a) sensibilizarea căilor respiratorii, categoria 1 (anexa I secțiunea 3.4);

(b) mutagenicitatea celulelor embrionare, categoria 1A, 1B sau 2 (anexa I secțiunea 3.5);

(c) cancerigenitate, categoria 1A, 1B sau 2 (anexa I secțiunea 3.6);

(d) toxicitatea pentru reproducere, categoria 1A, 1B sau 2 (anexa I secțiunea 3.7).

[…]”

19 Articolul 37 din Regulamentul nr. 1272/2008, intitulat „Procedura pentru armonizarea clasificării și a etichetării substanțelor”, are următorul cuprins:

„(1) O autoritate competentă a unui stat membru poate să prezinte agenției o propunere de clasificare și etichetare armonizate a substanțelor și, dacă este cazul, de limite de concentrație specifice sau factori M sau o propunere de revizuire a acestora.

[…]

(2) Un producător, importator sau utilizator din aval al unei substanțe poate prezenta agenției o propunere de clasificare și etichetare armonizate a substanței în cauză și, dacă este cazul, poate propune limite de concentrație specifice sau factori M, cu condiția să nu existe nicio intrare în partea 3 din anexa VI pentru o asemenea substanță, referitoare la clasa de pericol sau la diferențierea, acoperită de propunerea în cauză.

[…]

(4) Comitetul de evaluare a riscurilor din cadrul agenției, instituit în temeiul articolului 76 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 adoptă un aviz cu privire la orice propunere prezentată în baza alineatului (1) sau (2), în termen de 18 luni de la primirea propunerii, acordând părților interesate posibilitatea de a-și face cunoscute comentariile. Agenția transmite avizul în cauză și orice comentarii Comisiei.

(5) În cazul în care Comisia constată că armonizarea clasificării și etichetării substanței în cauză este corespunzătoare, Comisia înaintează fără întârziere un proiect de decizie privind includerea substanței respective, împreună cu elementele relevante de clasificare și etichetare în tabelul 3.1 din partea 3 din anexa VI și, dacă este cazul, limitele de concentrație specifice sau factorii M.

O intrare corespunzătoare este inclusă în tabelul 3.2 din partea 3 din anexa VI, în baza acelorași condiții, până la 31 mai 2015.

Măsura respectivă, destinată să modifice elementele neesențiale ale prezentului regulament, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 54 alineatul (3). […]

(6) Producătorii, importatorii și utilizatorii din aval care dețin informații noi care ar putea conduce la o schimbare a clasificării armonizate și a elementelor de etichetare [a se citi «a elementelor de etichetare și clasificare armonizate»] ale unei substanțe din partea 3 din anexa VI înaintează o propunere [...] autorității competente din unul dintre statele membre în care substanța este introdusă pe piață."

20 Articolul 53 din Regulamentul nr. 1272/2008, intitulat „Adaptări la progresul tehnic și științific", are următorul cuprins:

„(1) Comisia poate ajusta și adapta la progresul tehnic și științific […] anexele I-VII, inclusiv ținând seama în mod adecvat de dezvoltarea ulterioară a [Sistemului Global Armonizat de Clasificare și Etichetare a Produselor Chimice] Măsurile respective, destinate să modifice elementele neesențiale ale prezentului regulament, se adoptă

în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 54 alineatul (3) […]”.

21 Articolul 54 din Regulamentul nr. 1272/2008, intitulat „Procedura comitetului”, are următorul cuprins:

„(1) Comisia este asistată de comitetul instituit prin articolul 133 din Regulamentul (CE) nr. 1907/2006.

[…]

(3) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5a alineatele (1)-(4) și articolul 7 din Decizia 1999/468[…], având în vedere dispozițiile articolului 8 din respectiva decizie.

[…]”

22 Articolul 5a din Decizia 1999/468, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2006/512/CE a Consiliului din 17 iulie 2006 (JO L 200, p. 11, Ediție specială, 01/vol. 6, p. 163), stabilește condițiile de desfășurare a „procedurii de reglementare cu control”, în cadrul căreia, în temeiul alineatului (1) al articolului menționat, „[C]omisia este asistată de un comitet pentru procedura de reglementare cu control format din reprezentanți ai statelor membre și prezidat de reprezentantul Comisiei”. Potrivit articolului 5a alineatul (3) din decizia amintită, în cazul în care măsurile preconizate sunt conforme cu avizul comitetului, Comisia supune fără întârziere proiectul de măsuri Parlamentului European și Consiliului pentru control și nu le poate adopta decât în cazul în care, la expirarea unui termen de trei luni, nici Parlamentul European, nici Consiliul nu s-au opus proiectului amintit. Articolul 5a alineatul (4) din decizia menționată prevede că, în situația în care măsurile preconizate nu sunt conforme cu avizul comitetului sau în absența unui aviz, Comisia supune fără întârziere Consiliului o propunere privind

măsurile ce urmează să fie adoptate și o transmite în același timp Parlamentului European.

Regulamentul (CEE) nr. 793/93 și Regulamentul (CE) nr. 1907/2006

23 Regulamentul (CEE) nr. 793/93 al Consiliului din 23 martie 1993 privind evaluarea și controlul riscurilor prezentate de substanțele existente (JO L 84, p. 1, Ediție specială, 15/vol. 2, p. 197), cu modificările ulterioare, prevede, în al patrulea considerent, repartiția și coordonarea atribuțiilor între statele membre, Comisie și industriași în materia evaluării riscurilor prezentate de substanțele produse, importate și/sau utilizate de industriașii menționați. Astfel, articolele 3 și 4 din Regulamentul 793/93 prevăd obligația producătorilor și a importatorilor de astfel de substanțe de a comunica anumite date pertinente în funcție de volumul producției și al importurilor.

24 Potrivit articolului 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 793/93, Comisia redactează liste de substanțe care necesită o evaluare prioritară a riscurilor. Pentru fiecare dintre aceste substanțe, autoritatea competentă dintr-un stat membru este desemnată raportor în scopul evaluării riscurilor menționate pentru om și pentru mediu [articolul 10 alineatele (1)-(3) din Regulamentul nr. 793/93].

25 În această privință, articolul 9, articolul 10 alineatul (2) și articolul 12 din Regulamentul nr. 793/93 prevăd, în scopul evaluării riscurilor, obligația producătorilor și a importatorilor, dacă este cazul, de a transmite informații suplimentare sau de a efectua testări în vederea obținerii datelor care lipsesc. În condițiile prevăzute la articolul 12 alineatul (3) din regulamentul menționat, testarea se poate realiza de unul sau de mai mulți producători sau importatori care să acționeze în numele altor producători

sau importatori implicați. În plus, în temeiul articolului 9 alineatul (3) din același regulament, producătorii și importatorii pot cere raportorului, pe baza unei justificări complete, să fie exceptați de la unele sau de la toate testările suplimentare, pe motivul că o anumită informație este fie imposibil de obținut, fie nu este necesară pentru analiza riscului. De asemenea, ei pot cere o perioadă mai lungă în cazurile în care circumstanțele o impun.

26 În urma evaluării riscurilor, dacă este cazul, raportorul poate propune o strategie și măsuri de limitare a riscurilor identificate [articolul 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 793/93]. În temeiul evaluării riscului și al recomandării de strategie formulate de raportor, Comisia prezintă o propunere privind rezultatele evaluării riscului pentru substanțele prioritare și, în cazul în care este necesar, o recomandare pentru o strategie adecvată pentru limitarea acestor riscuri în vederea adoptării rezultatelor și a strategiei în conformitate cu procedura comitetului reglementată la articolul 15 din Regulamentul nr. 793/93. În temeiul evaluării riscului și al strategiei recomandate, Comisia decide, atunci când este necesar, să propună măsuri comunitare în cadrul Directivei 76/769/CEE a Consiliului din 27 iulie 1976 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre referitoare la restricțiile privind introducerea pe piață și utilizarea anumitor substanțe și preparate periculoase (JO L 262, p. 201, Ediție specială, 13/vol. 3, p. 133), cu modificările ulterioare, sau în temeiul altor instrumente relevante existente în Comunitate [articolul 11 alineatele (1)-(3) din Regulamentul nr. 793/93].

27 Regulamentul nr. 793/93 a fost abrogat și înlocuit prin Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45 și de abrogare a Regulamentului nr. 793/93 și a Regulamentului

(CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769 și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei (JO L 396, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 60, p. 3, rectificare în JO 2009, L 36, p. 84, denumit în continuare „Regulamentul REACH").

28 Potrivit articolului 1 alineatul (1), Regulamentul REACH are drept scop în special asigurarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului. În acest scop, Regulamentul REACH stabilește dispoziții referitoare la substanțe și preparate, în sensul articolului 3, care trebuie să se aplice producerii, introducerii pe piață sau utilizării unor asemenea substanțe ca atare, în preparate sau în articole, precum și introducerii pe piață a preparatelor [articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul REACH]. Astfel, potrivit articolului 1 alineatul (3), Regulamentul REACH se bazează pe principiul potrivit căruia este în sarcina producătorilor, a importatorilor și a utilizatorilor din aval să se asigure că produc, introduc pe piață sau utilizează substanțe care nu au efecte adverse asupra sănătății umane sau asupra mediului, precum și pe principiul precauției.

29 În temeiul regulii „Fără informații, nu este pe piață", consacrată prin articolul 5 din Regulamentul REACH, și al obligațiilor prevăzute la articolele 6 și 7 din acest regulament, producătorii și importatorii care produc sau, respectiv, importă o cantitate de peste o tonă pe an din substanța în cauză au obligația de a notifica și de a solicita înregistrarea acestei substanțe la Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA). În acest scop, conform articolelor 10 și 13 din Regulamentul REACH, producătorii și importatorii trebuie să întocmească un dosar tehnic detaliat care să cuprindă informații referitoare la substanța respectivă, inclusiv la producerea, utilizările, clasificările și proprietățile intrinsece ale acesteia, care, dacă este cazul, trebuie să fie demonstrate prin testări adecvate sau prin rezultate ale unor studii relevante.

Situația de fapt

Reclamantele și substanțele vizate

30 Una dintre reclamante, Etimine, este o societate de drept luxemburghez. Cealaltă reclamantă, Etiproducts, este o societate de drept finlandez. Reclamantele importă în Uniune substanțe pe bază de borat provenite din minele de bor din Emet, din Kestelek, din Bigadic și din Kirka (Turcia), care sunt exploatate de societatea-mamă a acestora, Eti Mine Works General Management (denumită în continuare „Eti Mine Works"), o societate de drept turc controlată integral de stat.

31 Etimine este distribuitorul exclusiv al substanțelor menționate în 15 state membre, și anume în Regatul Belgiei, în Republica Cehă, în Republica Federală Germania, în Regatul Spaniei, în Republica Franceză, în Irlanda, în Republica Italiană, în Marele Ducat al Luxemburgului, în Republica Ungară, în Regatul Țărilor de Jos, în Republica Austria, în Republica Portugheză, în Republica Slovenia, în Republica Slovacă și în Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord. Etiproducts este distribuitorul exclusiv al substanțelor sus-amintite în alte 7 state membre, și anume în Regatul Danemarcei, în Republica Estonia, în Republica Letonia, în Republica Lituania, în Republica Polonia, în Republica Finlanda și în Regatul Suediei.

32 Republica Turcia deține rezerve semnificative de bor și este a doua țară producătoare de acid boric din lume, după Statele Unite ale Americii. Eti Mine Works, societatea care exploatează cele mai mari cantități de bor din lume, deține drepturile exclusive de exploatare a minelor amintite la punctul 30 de mai sus. Aceste drepturi de exploatare i-au fost acordate în temeiul articolelor 6 și 24 din Legea turcă nr. 3213

din 15 iunie 1985 privind exploatarea minieră (*T. C. Resmî Gazete* nr. 18785 din 15 iunie 1985).

33 În 2007, Etimine a importat în Uniune, în temeiul unui contract de distribuție exclusivă încheiat cu Eti Mine Works, aproximativ 245 500 t de borați, și anume aproximativ 44 000 t de acid boric, 189 000 t de borax pentahidrat și 12 500 t de borax decahidrat. În cursul aceleiași perioade, Etiproducts a importat în Uniune, în temeiul unui contract de distribuție analog, aproximativ 85 700 t de borați. Aceste importuri au reprezentat majoritatea importurilor de acid boric, de borax decahidrat și de borax pentahidrat în Uniune efectuate în cursul anului 2007.

Procedura în urma căreia au fost adoptate clasificările contestate

34 La 28 ianuarie 1999, Republica Franceză a prezentat Comisiei o propunere de clasificare a acidului boric în temeiul Directivei 67/548 în categoria 2 a substanțelor toxice pentru reproducere și pentru dezvoltare, căreia îi corespund frazele R 60 (Poate dăuna fertilității) și R 61 (Poate dăuna fătului), substanța menționată nefiind vizată până atunci în anexa I la Directiva 67/548.

35 La 10 februarie 1999, Regatul Danemarcei a prezentat o propunere care fusese elaborată pentru Agenția pentru Protecția Mediului daneză (Danish Environmental Protection Agency), prin care se urmărea clasificarea acidului boric și a boraxului decahidrat în temeiul Directivei 67/548 în categoria 2 a substanțelor toxice pentru reproducere, căreia îi corespunde fraza R 60 (Poate dăuna fertilității), și în categoria 3

a substanțelor toxice pentru dezvoltare, căreia îi corespunde fraza R 63 (Risc posibil de a dăuna copilului în timpul sarcinii).

36 Cu ocazia reuniunii din perioada 15-17 noiembrie 2000, grupul de lucru al Comisiei pentru clasificarea și etichetarea substanțelor periculoase din cadrul Biroului European pentru Substanțe Chimice (denumit în continuare „grupul de lucru C&E") a recomandat clasificarea acidului boric în temeiul Directivei 67/548 printre substanțele toxice pentru reproducere din categoria 3, atât în ce privește fertilitatea, cât și în ce privește dezvoltarea. Referitor la boraxul decahidrat și tetraboratul de disodiu anhidru, grupul de lucru C&E a recomandat o clasificare în temeiul Directivei 67/548 în rândul substanțelor toxice pentru reproducere de categoria 3.

37 În urma solicitării Direcției Generale (DG) Mediu din cadrul Comisiei, Biroul European pentru Substanțe Chimice a reunit experți specializați care să reexamineze clasificarea boraților în temeiul Directivei 67/548 și în funcție de toxicitatea acestora pentru reproducere. În cadrul reuniunii din 5 și 6 octombrie 2004, grupul de lucru al Comisiei, alcătuit din specialiști în materia toxicității pentru reproducere, a examinat mai multe substanțe pe bază de borat, printre care boraxul pentahidrat, oxidul de bor, acidul boric, boraxul decahidrat și tetraboratul de disodiu anhidru, și a concluzionat în sensul clasificării acestor substanțe în temeiul Directivei 67/548 printre substanțele toxice pentru reproducere din categoria 2, ca urmare a unor studii efectuate pe animale.

38 La 4 aprilie 2005, a avut loc o reuniune la care au participat autoritățile turce, Etimine și Comisia și în cursul căreia autoritățile turce au contestat clasificarea propusă a substanțelor pe bază de borat printre substanțele toxice pentru reproducere din categoria 2. În susținerea acestei contestări, autoritățile turce au transmis DG Mediu, prin scrisoarea din 18 mai 2005, o notă tehnică întocmită de toxicologi turci, care a fost prezentată oral în cursul reuniunii din 4 aprilie 2005, precum și un raport intitulat

„Poziția Societății Turce de Toxicologie cu privire la clasificarea acidului boric și a boraților printre substanțele toxice pentru reproducere”.

39 Prin scrisoarea din 8 aprilie 2005 adresată DG Mediu, Etimine a contestat concluziile grupului de lucru al experților specializați și a cerut Comisiei să nu țină seama de acestea.

40 Cu ocazia reuniunii din 8 septembrie 2005, grupul de lucru C&E a continuat dezbaterea clasificării propuse a substanțelor pe bază de borat în temeiul Directivei 67/548, cu participarea unor reprezentanți ai autorităților turce, ai Eti Mine Works și a unor toxicologi turci, și a decis să se conformeze avizului grupului de lucru al experților specializați și să recomande clasificarea substanțelor menționate printre substanțele toxice pentru reproducere din categoria 2.

41 Prin scrisoarea din 30 septembrie 2005, autoritățile turce au solicitat Comisiei amânarea deciziei referitoare la clasificarea substanțelor pe bază de borat în temeiul Directivei 67/548, în special până la finalizarea mai multor studii în curs referitoare la acest aspect.

42 Prin scrisoarea din 17 octombrie 2005 adresată DG Mediu, Etimine a reiterat cererea prin care urmărea ca, în cadrul efectuării celei de a treizecea modificări, în vederea adaptării la progresul tehnic a Directivei 67/548, substanțele pe bază de borat să nu fie clasificate printre substanțele toxice pentru reproducere din categoria 2.

43 Prin scrisoarea din 18 noiembrie 2005, DG Mediu a arătat că a ținut seama în mod adecvat de observațiile formulate de Etimine și că a răspuns cu privire la anumite aspecte relevate de aceasta în scrisoarea din 8 aprilie 2005.

44 Prin scrisoarea din 6 februarie 2006 adresată Comisiei, autoritățile turce și-au exprimat dezacordul cu privire la clasificarea preconizată a substanțelor pe bază de borat în temeiul Directivei 67/548.

45 La 16 februarie 2007, comitetul, în sensul articolului 29 din Directiva 67/548 coroborat cu articolul 5 alineatul (1) din Decizia 1999/468 și cu punctul 1 din anexa III la Regulamentul nr. 807/2003 (a se vedea punctul 15 de mai sus), s-a pronunțat în favoarea propunerii de directivă de efectuare a celei de a treizecea modificări, în vederea adaptării la progresul tehnic a Directivei 67/548, care a reluat propunerea de clasificare a substanțelor pe bază de borat.

46 La 21 august 2008, Comisia a adoptat directiva atacată.

47 Clasificările contestate, astfel cum apar în anexa 1 G la directiva atacată, sunt în esență următoarele:

„Număr index	Substanța chimică	Clasificare	Etichetare
[…]	[…]	[…]	[…]
005-007-00-2	acid boric; [...] acid boric, brut natural, cu un conținut maxim de H_3BO_3 de 85 %, calculat la greutatea substanței uscate [...]	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R: 60-61 S: 53-45

005-008-00-8	trioxid de dibor; oxid de bor	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R: 60-61 S: 53-45
005-011-00-4	tetraborat de disodiu, anhidru; acid boric, sare disodică; [...] heptaoxid de tetrabor și disodiu, hidrat; [...] acid ortoboric, sare de sodiu [...]	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R: 60-61 S: 53-45
005-011-01-1	tetraborat de disodiu decahidrat; borax decahidrat	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R: 60-61 S: 53-45
005-011-02-9	tetraborat de disodiu pentahidrat; borax pentahidrat	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R: 60-61 S: 53-45
[…]	[…]	[…]	[…]”

48 La 10 august 2009, Comisia a adoptat regulamentul atacat, între altele în temeiul articolului 53 din Regulamentul nr. 1272/2008.

49 Prin regulamentul atacat, în vigoare de la 25 septembrie 2009, clasificările contestate au fost incluse în anexa VI la Regulamentul nr. 1272/2008.

50 Considerentele (1)-(3) ale regulamentului atacat au următorul cuprins:

„(1) Partea 3 din anexa VI la Regulamentul […] nr. 1272/2008 cuprinde două liste de clasificări și etichetări armonizate ale substanțelor periculoase. Tabelul 3.1 conține clasificările și etichetările armonizate ale substanțelor periculoase bazate pe criteriile stabilite în părțile 2-5 din anexa I la Regulamentul […] nr. 1272/2008. Tabelul 3.2 conține clasificările și etichetările armonizate ale substanțelor periculoase bazate pe criteriile stabilite în anexa VI la Directiva 67/548[…] Aceste două liste trebuie modificate pentru a include atât clasificările actualizate ale unor substanțe deja incluse în clasificarea armonizată, cât și noi clasificări armonizate. În plus, este necesar să se elimine intrările corespunzătoare anumitor substanțe.

(2) Este necesar să se modifice anexa VI la Regulamentul [...] nr. 1272/2008 pentru ca aceasta să reflecte modificările recent adoptate ale anexei I la Directiva 67/548[...], introduse prin [d]irectiva [atacată] [...] și prin Directiva 2009/2/CE a Comisiei din 15 ianuarie 2009 de modificare, pentru a treizeci și una oară, în vederea adaptării la progresul tehnic, a Directivei 67/548[...] Măsurile respective constituie adaptări la progresul tehnic și științific în sensul articolului 53 din Regulamentul [...] nr. 1272/2008.

(3) Considerentul (53) al Regulamentului [...] nr. 1272/2008 subliniază faptul că ar trebui să se țină seama pe deplin de activitatea și experiența acumulate în baza Directivei 67/548[...], inclusiv de clasificarea și etichetarea anumitor substanțe enumerate în anexa I la directiva respectivă."

51 Articolul 1 din regulamentul atacat prevede, între altele:

„Partea 3 din anexa VI la Regulamentul [...] nr. 1272/2008 se modifică după cum urmează:

Tabelul 3.1 se modifică după cum urmează:

(a) intrările care corespund intrărilor din anexa I se înlocuiesc cu intrările din anexa menționată;

(b) intrările din anexa II se inserează în conformitate cu ordinea intrărilor stabilită în tabelul 3.1;

[…]

Tabelul 3.2 se modifică după cum urmează:

(a) intrările care corespund intrărilor din anexa IV se înlocuiesc cu intrările din anexa menționată;

(b) intrările din anexa V se inserează în conformitate cu ordinea intrărilor stabilită în tabelul 3.2;

[…]”

52 Potrivit articolului 2 din regulamentul atacat:

„(1) Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(2) Articolul 1 se aplică de la 1 decembrie 2010.

(3) Clasificările armonizate stabilite în partea 3 din anexa VI la Regulamentul [...] nr. 1272/2008, astfel cum a fost modificată prin prezentul regulament, se pot aplica înainte de 1 decembrie 2010.”

53 Clasificările contestate, astfel cum au fost reluate în anexele II și V la regulamentul atacat, sunt în esență următoarele:

„Anexa II

Nr. de index	Identificarea chimică internațională	Clasificare		Etichetare	
		Codul (codurile) clasei și categoriei de pericol	Codul (codurile) frazei de pericol	Codul (codurile) pictogramei, cuvântului de avertizare	Codul (codurile) frazei de pericol
[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
005-007-00-2	boric acid; […] boric acid, crude natural, containing not more than 85 per cent of H_3BO_3 calculated on the dry weight [...]	Repr. 1B	H360FD	GHS08 Dgr	H360FD
005-008-00-8	diboron trioxide; boric oxide	Repr. 1B	H360FD	GHS08 Dgr	H360FD
005-011-00-4	disodium tetraborate, anhydrous; boric acid, disodium salt; […]tetraboron disodium heptaoxide, hydrate; […] orthoboric acid, sodium salt [...]	Repr. 1B	H360FD	GHS08 Dgr	H360FD
005-011-01-1	disodium tetraborate decahydrate; borax decahydrate	Repr. 1B	H360FD	GHS08 Dgr	H360FD
005-011-02-9	disodium tetraborate pentahydrate; borax pentahydrate	Repr. 1B	H360FD	GHS08 Dgr	H360FD
[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]”

„Anexa V

Nr. de index	Identificarea chimică internațională	Clasificare	Etichetare
[…]	[…]	[…]	[…]
005-007-00-2	boric acid; […] boric acid, crude natural, containing not more than 85 per cent of H_3BO_3 calculated on the dry weight [...]	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R : 60-61 S : 53-45
005-008-00-8	diboron trioxide; boric oxide	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R : 60-61 S : 53-45
005-011-00-4	disodium tetraborate, anhydrous; boric acid, disodium salt; […]tetraboron disodium heptaoxide, hydrate; […] orthoboric acid, sodium salt [...]	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R : 60-61 S : 53-45
005-011-01-1	disodium tetraborate decahydrate; borax decahydrate	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R : 60-61 S : 53-45
005-011-02-9	disodium tetraborate pentahydrate; borax pentahydrate	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R : 60-61 S : 53-45
[…]	[…]	[…]	[…]”

Procedura și concluziile părților

54 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 5 decembrie 2008, reclamantele au introdus prezenta acțiune.

55 Prin înscrisul depus la grefa Tribunalului la 6 aprilie 2009, Regatul Danemarcei a formulat o cerere de intervenție în prezenta procedură în susținerea concluziilor Comisiei. Prin Ordonanța din 7 iulie 2009, președintele Camerei a treia a Tribunalului a admis cererea de intervenție.

56 Prin înscrisul depus la grefa Tribunalului la 9 aprilie 2009, Borax Europe Ltd (denumită în continuare „Borax"), o societate de drept englez care produce și comercializează borați, a formulat o cerere de intervenție în prezenta procedură în susținerea concluziilor reclamantelor. Prin Ordonanța din 7 iulie 2009, președintele Camerei a treia a Tribunalului a admis cererea de intervenție.

57 Printr-un înscris separat depus la grefa Tribunalului la 11 martie 2009, Comisia a formulat o excepție de inadmisibilitate în temeiul articolului 114 din Regulamentul de procedură al Tribunalului și a prezentat o cerere de constatare a lipsei necesității de a se pronunța asupra fondului cauzei în temeiul articolului 113 din același regulament. La 30 aprilie 2009, reclamantele au formulat observații cu privire la excepția și la cererea amintită. La 24 august 2009, Borax a depus un memoriu în intervenție limitat la aspectul admisibilității.

58 Prin intermediul cererii de sesizare a instanței și al observațiilor formulate cu privire la excepția de inadmisibilitate, reclamantele, susținute de Borax, solicită Tribunalului:

— respingerea excepției de inadmisibilitate și declararea admisibilității acțiunii;

— cu titlu principal, anularea intrărilor din tabelul din anexa 1 G la directiva atacată care vizează următoarele substanțe:

— acid boric și acid boric, brut natural (număr de index 005-007-00-2);

— trioxid de dibor și oxid de bor (număr de index 005-008-00-8);

— tetraborat de disodiu, anhidru, acid boric, sare disodică, heptaoxid de tetrabor și disodiu, hidrat, acid ortoboric și sare de sodiu (număr de index 005-011-00-4;

— tetraborat de disodiu decahidrat și borax decahidrat (număr de index 005-011-01-1);

— tetraborat de disodiu pentahidrat și borax pentahidrat (număr de index 005-011-02-9);

— cu titlu subsidiar, anularea intrărilor din tabelul din anexa 1 G la directiva atacată care vizează următoarele substanțe:

— trioxid de dibor și oxid de bor (număr de index 005-008-00-8);

— tetraborat de disodiu, anhidru, acid boric, sare disodică, heptaoxid de tetrabor și disodiu, hidrat, acid ortoboric și sare de sodiu (număr de index 005-011-00-4);

— tetraborat de disodiu decahidrat și borax decahidrat (număr de index 005-011-01-1);

— tetraborat de disodiu pentahidrat și borax pentahidrat (număr de index 005-011-02-9);

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

59 Prin intermediul excepției de inadmisibilitate, Comisia solicită Tribunalului:

— cu titlu principal, respingerea acțiunii ca rămasă fără obiect;

— cu titlu subsidiar, declararea acțiunii vădit inadmisibilă;

— obligarea reclamantelor la plata cheltuielilor de judecată.

60 Prin înscrisurile separate depuse la grefa Tribunalului la 6, la 30 noiembrie și la 8 decembrie 2009, reclamantele au solicitat, drept răspuns la o întrebare scrisă a Tribunalului, să fie autorizate să își adapteze concluziile și motivele de anulare în sensul ca acestea să vizeze de asemenea clasificările contestate, astfel cum sunt reluate acestea în regulamentul atacat.

61 Prin intermediul cererii de adaptare a concluziilor și a motivelor de anulare, reclamantele, susținute de Borax, solicită în esență Tribunalului:

— declararea acțiunii, în forma anterioară adaptării, admisibilă și întemeiată;

— admiterea cererii lor de adaptare a concluziilor și a motivelor de anulare în sensul ca acestea să vizeze de asemenea intrările din tabelele din anexele II și V la regulamentul atacat corespunzătoare clasificărilor contestate;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

62 Prin înscrisul depus la grefa Tribunalului la 9 noiembrie 2009, Comisia a arătat că nu se opune adaptării concluziilor şi a motivelor de anulare, precizând că acest fapt presupune formularea cererii de adaptare anterior expirării termenului de introducere a acţiunii în anularea regulamentului atacat.

63 Prin scrisoarea din 19 noiembrie 2009, preşedintele Camerei a treia a Tribunalului a informat reclamantele în legătură cu decizia sa de a le autoriza să îşi adapteze concluziile şi motivele de anulare.

64 Prin înscrisul depus la grefa Tribunalului la 21 decembrie 2009, reclamantele, susţinute de Borax, au arătat, drept răspuns la o întrebare scrisă a Tribunalului, că, oricare ar fi situaţia, acţiunea lor era admisibilă ca urmare a intrării în vigoare la 1 decembrie 2009 a articolului 263 al patrulea paragraf TFUE. Prin înscrisul depus la aceeaşi dată, Comisia a contestat această susţinere.

65 În temeiul articolului 14 din Regulamentul de procedură şi la propunerea preşedintelui Tribunalului, Tribunalul a decis la 14 ianuarie 2010, după ascultarea părţilor potrivit articolului 51 din regulamentul amintit, să trimită cauza în faţa unui complet de judecată extins (Marea Cameră) în vederea pronunţării cu privire la excepţia de inadmisibilitate.

În drept

66 Potrivit articolului 114 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, la cererea unei părți, Tribunalul poate să se pronunțe asupra excepției de inadmisibilitate fără a intra în dezbaterea fondului. Conform alineatului (3) al aceluiași articol, în continuare, procedura este orală, în afară de cazul în care Tribunalul decide altfel.

67 În speță, Tribunalul a considerat suficient de relevante înscrisurile din dosar și a decis să se pronunțe pe cale de ordonanță motivată, fără deschiderea procedurii orale.

Cu privire la aplicabilitatea articolului 263 al patrulea paragraf TFUE

Argumentele părților

68 Comisia consideră că articolul 263 al patrulea paragraf ultima parte a ultimei teze TFUE nu este aplicabil în speță.

69 Ar reieși dintr-o jurisprudență constantă că admisibilitatea unei acțiuni trebuie apreciată în raport cu situația din momentul depunerii cererii introductive. În plus, aplicarea articolului 263 al patrulea paragraf ultima parte a ultimei teze TFUE în cazul acțiunilor formulate anterior datei de 1 decembrie 2009 ar produce consecințe arbitrare, după cum Tribunalul s-ar pronunța anterior sau ulterior acestei date.

70 Comisia concluzionează că articolul 263 al patrulea paragraf TFUE nu se aplică decât în cazul acțiunilor introduse ulterior datei de 30 noiembrie 2009. În speță, întrucât acțiunea inițială a fost formulată la 5 decembrie 2008, iar cererea de adaptare a concluziilor și a motivelor de anulare a fost prezentată anterior datei de 1 decembrie 2009, articolul 263 TFUE nu ar fi aplicabil în prezenta procedură.

71 Reclamantele, susținute de Borax, arată că modificările introduse prin Tratatul de la Lisabona sunt aplicabile în prezenta procedură. Aceasta ar rezulta din coroborarea articolului 1 cu articolul 19 alineatul (1) și alineatul (3) litera (a) TUE. Astfel, nicio dispoziție a Tratatului de la Lisabona nu ar prevedea că normele Tratatului CE continuă să se aplice într-o perioadă tranzitorie ulterior datei de 1 decembrie 2009. Astfel, instanța Uniunii ar fi obligată să aplice articolul 263 al patrulea paragraf TFUE, inclusiv condițiile de admisibilitate a unei acțiuni prin care se urmărește contestarea unui act normativ, în procedurile în curs la data de 1 decembrie 2009.

72 În consecință, ca urmare a intrării în vigoare a articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, cererea de anulare parțială introdusă de reclamante cu privire la actele atacate ar fi admisibilă, fără ca acestea să aibă obligația de a dovedi că actele menționate le privesc în mod individual.

Aprecierea Tribunalului

73 Mai întâi, trebuie să se observe că, în ce privește regulamentul atacat, termenul de introducere a acțiunii în temeiul articolului 230 al cincilea paragraf CE a expirat la 30 noiembrie 2009, și anume în perioada de aplicare a Tratatului CE, iar reclamantele au prezentat cererea de adaptare a concluziilor și a motivelor de anulare anterior acestei date. Prin urmare, la data intrării în vigoare a articolului 263 TFUE, și anume la 1 decembrie 2009, orice eventuală cerere de anulare introdusă cu privire la

regulamentul atacat ar fi fost, în orice caz, inadmisibilă pentru nerespectarea termenului de introducere a acțiunii prevăzut la al șaselea paragraf al acestui articol, care reia termenii articolului 230 CE al cincilea paragraf. Cu atât mai mult sunt aplicabile, *mutatis mutandis*, aceste considerații în cazul cererii de anulare parțială a directivei atacate, introdusă la 5 decembrie 2008.

74 Pozițiile părților sunt divergente cu privire la aplicabilitatea *ratione temporis*, în speță, a articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, în special a ultimei părți a ultimei teze. Mai precis, potrivit reclamantelor, susținute de Borax, condițiile de admisibilitate modificate prevăzute la articolul menționat și referitoare la acte normative sunt de aplicare imediată și, în consecință, fac admisibilă cererea de anulare parțială a actelor atacate formulată de reclamante, fără ca acestea să fie obligate să demonstreze afectarea individuală prin clasificările contestate. În schimb, Comisia consideră că această dispoziție nu se aplică în cazul procedurii de față, admisibilitatea acțiunilor trebuind apreciată în raport cu condițiile de admisibilitate în vigoare în momentul depunerii cererii introductive.

75 În această privință, trebuie să se constate că Tratatul FUE nu prevede nicio dispoziție tranzitorie specifică prin care să se reglementeze aplicabilitatea articolului 263 al patrulea paragraf TFUE în cazul procedurilor judiciare în curs la data de 1 decembrie 2009.

76 În ce privește în special aspectul aplicabilității în timp a normelor care stabilesc condițiile de admisibilitate a unei acțiuni în anulare introduse de un particular la instanța Uniunii, reiese dintr-o jurisprudență consacrată că, pe de o parte, potrivit principiului *tempus regit actum* (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 14 iulie 1971, Henck, 12/71, Rec., p. 743, punctul 5), admisibilitatea unei acțiuni trebuie apreciată în temeiul normelor în vigoare la data la care a fost introdusă (Hotărârea Curții din 8 mai 1973, Campogrande/Comisia, 60/72, Rec., p. 489, punctul 4; a se

vedea de asemenea, în acest sens și prin analogie, Ordonanța președintelui Curții din 22 februarie 2008, Kozlowski, C-66/08, nepublicată în Repertoriu, punctul 7) și, pe de altă parte, condițiile de admisibilitate a acțiunii trebuie apreciate în momentul introducerii acțiunii, și anume în momentul depunerii cererii introductive (Hotărârea Curții din 18 aprilie 2002, Spania/Consiliul, C-61/96, C-132/97, C-45/98, C-27/99, C-81/00 și C-22/01, Rec., p. I-3439, punctul 23, Hotărârea Tribunalului din 21 martie 2002, Shaw și Falla/Comisia, T-131/99, Rec., p. II-2023, punctul 29, și Hotărârea Tribunalului din 9 iulie 2008, Alitalia/Comisia, T-301/01, Rep., p. II-1753, punctul 37), a cărei regularizare nu este posibilă decât în cazul în care are loc anterior expirării termenului de introducere a acțiunii (Hotărârea Curții din 27 noiembrie 1984, Bensider și alții/Comisia, 50/84, Rec., p. 3991, punctul 8).

77 Soluția contrară ar conduce, de altfel, la riscul unor practici arbitrare în administrarea justiției, întrucât admisibilitatea acțiunii ar depinde de data, care în plus este aleatorie, a pronunțării deciziei Tribunalului prin care se încheie judecata (a se vedea în acest sens și prin analogie, Hotărârea Curții din 12 noiembrie 1981, Salumi și alții, 212/80-217/80, Rec., p. 2735, punctul 14).

78 În speță, în momentul introducerii acțiunii, și anume în momentul depunerii atât a cererii de sesizare a instanței, cât și a cererii de adaptare a concluziilor și a motivelor de anulare, condițiile de admisibilitate a acesteia erau reglementate la articolul 230 CE. În consecință, având în vedere jurisprudența amintită la punctul 76 de mai sus, aspectul calității procesuale active a reclamantelor în raport cu introducerea acțiunii în anularea actelor atacate trebuie apreciat în temeiul articolului menționat. Pe de altă parte, presupunând chiar că articolul 263 al patrulea paragraf TFUE, în special ultima parte a ultimei teze a acestuia, ar fi putut în speță să confere reclamantelor calitatea procesuală activă pe care nu o aveau în temeiul articolului 230 al patrulea paragraf CE, aceasta nu ar putea fi luată în considerare în scopul aprecierii admisibilității prezentei acțiuni, dat fiind că termenul de introducere a acțiunii în anularea actelor atacate, atât în sensul articolului 230 al cincilea paragraf CE, cât și în sensul articolului

263 al șaselea paragraf TFUE expirase deja la 1 decembrie 2009, data de intrare în vigoare a articolului 263 TFUE.

79 Această apreciere nu este infirmată de teza potrivit căreia articolul 263 TFUE ar face parte dintre normele de procedură cu privire la care jurisprudența a recunoscut că, spre deosebire de normele de fond sau de drept material, sunt aplicabile în privința tuturor litigiilor pendinte în momentul intrării lor în vigoare (Hotărârea Curții Salumi și alții, punctul 77 de mai sus, punctul 9, Hotărârea Curții din 9 martie 2006, Beemsterboer Coldstore Services, C-293/04, Rec., p. I-2263, punctul 19, și Hotărârea Curții din 28 iunie 2007, Dell'Orto, C-467/05, Rep., p. I-5557, punctul 48). Astfel, chiar dacă s-ar considera că aspectele privind competența jurisdicțională țin de domeniul normelor de procedură (a se vedea în acest sens Hotărârea Dell'Orto, citată anterior, punctul 49), trebuie să se constate că, astfel cum reiese din jurisprudența citată la punctele 76 și 77 de mai sus, în vederea determinării dispozițiilor aplicabile în raport cu care trebuie apreciată admisibilitatea unei acțiuni în anulare introduse împotriva unui act al Uniunii, se impune aplicarea principiului *tempus regit actum*.

80 Rezultă din acestea că articolul 263 al patrulea paragraf TFUE nu este aplicabil în acțiunea de față.

81 În consecință, trebuie să se examineze dacă reclamantele au calitatea procesuală activă pentru a introduce acțiunea în anularea actelor atacate în temeiul articolului 230 al patrulea paragraf CE.

Cu privire la admisibilitatea prezentei acțiuni

Argumentele părților

82 În susținerea excepției de inadmisibilitate și a cererii de constatare a lipsei necesității de a se pronunța asupra fondului cauzei în temeiul articolelor 113 și 114 din Regulamentul de procedură, Comisia susține că anexa I la Directiva 67/548, inclusiv clasificările contestate, astfel cum au fost introduse prin directiva atacată, au fost abrogate la 20 ianuarie 2009 prin articolul 55 alineatul (11) din Regulamentul nr. 1272/2008, ceea ce a condus automat la abrogarea la aceeași dată a directivei atacate prin care a fost modificată anexa menționată, directivă care nu mai produce efecte juridice. Astfel, cererea de anulare parțială a directivei atacate ar fi rămas lipsită de obiect în sensul articolului 113 din Regulamentul de procedură.

83 Chiar presupunând contrariul, potrivit Comisiei, clasificările contestate și prevăzute de actele atacate nu le privesc pe reclamante nici direct, nici individual, în sensul articolului 230 al patrulea paragraf CE.

84 În opinia reclamantelor, susținute de Borax, clasificările contestate, prevăzute de actele atacate, le privesc în mod direct și individual, în sensul articolului 230 al patrulea paragraf CE.

85 În ce privește criteriul afectării individuale, reclamantele consideră că actele atacate le privesc în mod individual în temeiul anumitor calități care le sunt specifice sau al unei situații de fapt ce le caracterizează în raport cu orice altă persoană și, prin urmare, le individualizează într-un mod analog cu cel în care sunt individualizați destinatarii

unei asemenea decizii. În acest scop, s-ar impune luarea în considerare a mai multor elemente care pot dovedi o astfel de individualizare.

86 În primul rând, reclamantele ar fi titularele unor drepturi exclusive care au fost afectate prin clasificările contestate și care privesc exploatarea borului în Turcia. În al doilea rând, Etimine ar fi cea mai mare importatoare în Uniune a substanțelor pe bază de borat. Reclamantele ar importa majoritatea substanțelor pe bază de borat utilizate în Uniune, iar activitățile lor desfășurate pe piața internă ar depinde de importul și de vânzarea substanțelor menționate. În al treilea rând, reclamantele ar fi participat activ la procedura în urma căreia au fost adoptate clasificările contestate. În al patrulea rând, reclamantele ar fi identificabile în contextul considerentului (2) al directivei atacate. În al cincilea rând, Comisia ar fi întemeiat clasificările contestate pe o evaluare provizorie a riscurilor conform Regulamentului nr. 793/93, în temeiul căruia reclamantele beneficiază de drepturi procedurale.

87 În primul rând, în ce privește drepturile exclusive, reclamantele amintesc că sunt singurii operatori din Uniune autorizați să importe și să comercializeze pe piața internă substanțe pe bază de borat extrase în Turcia. Aceste drepturi exclusive le-ar fi fost acordate anterior adoptării directivei atacate și le-ar distinge astfel de totalitatea celorlalți operatori. Or, aceste drepturi ar fi afectate de obligația de a aplica pe produsele pe bază de borat etichete care conțin un craniu, precum și frazele R 60 (Poate dăuna fertilității) și R 61 (Poate dăuna fătului), ceea ce ar echivala cu impunerea către reclamante a unei specificații tehnice. În plus, clasificarea substanțelor pe bază de borat în temeiul Directivei 67/548 printre substanțele toxice pentru reproducere din categoria 2 ar avea drept efect imposibilitatea comercializării către marele public a produselor vizate.

88 Reclamantele contestă argumentul Comisiei potrivit căruia aceste drepturi exclusive nu privesc Uniunea. În această privință, Comisia nu ar ține seama de relația specială

dintre Uniune și Republica Turcia, în forma în care există aceasta ca urmare a încheierii Acordului de instituire a unei asocieri între Comunitatea Economică Europeană și Turcia, semnat la 12 septembrie 1963 la Ankara, în temeiul căruia consolidarea relațiilor comerciale și economice cu Republica Turcia constituie un obiectiv-cheie al Uniunii. În plus, drepturile exclusive de exploatare minieră de care se bucură reclamantele ar fi analoge celor pe care statele membre le acordă în împrejurări similare și care fac parte din tradițiile lor comune.

89 De asemenea, potrivit reclamantelor și Borax, este eronat argumentul potrivit căruia drepturile exclusive menționate, împreună cu alte elemente de individualizare, nu ar putea să caracterizeze reclamantele în raport cu orice alt operator. Astfel, s-ar fi decis că, atunci când actul contestat afectează un grup de persoane care erau identificate sau identificabile la momentul în care acest act a fost adoptat în funcție de criterii specifice membrilor grupului, acest act poate privi în mod individual respectivele persoane în măsura în care ele fac parte dintr-un cerc restrâns de operatori economici. Situația ar putea fi aceasta în special atunci când actul menționat modifică drepturile, precum drepturile exclusive de retransmitere televizată, dobândite de aceste persoane anterior adoptării actului amintit (Hotărârea Curții din 13 martie 2008, Comisia/Infront WM, C-125/06 P, Rep., p. I-1451, punctele 71, 72, 75 și 76). În mod analog, în speță, drepturile exclusive de exploatare minieră și de comercializare a boraților în Turcia de reclamante ar fi existat anterior adoptării directivei atacate, iar clasificările contestate ar adăuga noi restricții acestor drepturi, care nu existau la momentul în care reclamantele au dobândit drepturile amintite și care fac mai dificilă exercitarea acestor drepturi. Așadar, aceste drepturi exclusive ar fi suficiente pentru a le identifica drept parte a grupului de 29 de societăți care dețin drepturi de exploatare minieră a boraților afectate de directiva atacată.

90 În al doilea rând, Etimine ar fi cel mai mare importator de substanțe pe bază de borat din Uniune (a se vedea punctul 33 de mai sus), cu un volum evaluat la 56 % din totalitatea importurilor de substanțe pe bază de borat din 2007. 72 % din cifra de afaceri a Etimine și 53 % din cea a Etiproducts pe 2007 ar proveni din vânzarea de acid boric, de borax decahidrat și de borax pentahidrat în Uniune. În plus, reclamantele ar

face parte dintre cele 3 societăți care dețin împreună 61 % din capacitățile mondiale de producție de borați. Ținând seama de dependența de substanțele menționate a activității lor comerciale, reclamantele ar trebui considerate operatorii cei mai afectați de clasificările contestate în sensul Hotărârii Curții din 16 mai 1991, Extramet Industrie/Consiliul (C-358/89, Rec., p. I-2501, punctul 17), principiile stabilite în această hotărâre nefiind aplicabile numai în materie de dumping (Hotărârea Tribunalului din 12 februarie 2008, BUPA și alții/Comisia, T-289/03, Rep., p. II-81, punctul 79). În consecință, reclamantele s-ar afla într-o situație specială care le diferențiază de toți ceilalți operatori economici.

91 În al treilea rând, chiar dacă reclamantele nu ar fi avut drepturi procedurale în acest cadru, ele ar fi participat activ, prin intermediul Eti Mine Works și al statului turc, la procedura în urma căreia au fost adoptate clasificările contestate, în special prin transmiterea către Comisie a mai multor studii și a unui mare număr de informații, precum și prin participarea la mai multe reuniuni cu Comisia și la reuniuni ale grupului de lucru C & E. Chiar dacă numai această participare activă în sine nu poate individualiza reclamantele, aceasta ar reprezenta o calitate care le-ar fi proprie și care, împreună cu alte elemente speciale, le-ar caracteriza în raport cu toți ceilalți operatori afectați prin directiva atacată. Astfel, dat fiind că Eti Mine Works este controlată în întregime de statul turc și că, la rândul său, controlează 100 % din capitalul reclamantelor, participarea activă a Eti Mine Works și a autorităților turce la procedura în cauză ar putea fi invocată în raport cu reclamantele.

92 În al patrulea rând, considerentul (2) al directivei atacate ar face trimitere la informațiile oferite de reclamante, și anume la un studiu al domnului K. referitor la evaluarea expunerii zilnice la bor a oamenilor dintr-o zonă bogată în bor. La 3 iulie 2007, autoritățile turce ar fi transmis Comisiei acest studiu în numele reclamantelor, în cadrul observațiilor acestora referitoare la notificarea de către Comunitate, adresată Comitetului privind barierele tehnice în calea comerțului din cadrul Organizației

Mondiale a Comerţului (OMC), a proiectului celei de a treizecea modificări, în vederea adaptării la progresul tehnic a Directivei 67/548. Pe de altă parte, considerentul (2) al directivei atacate ar face trimitere la studii epidemiologice în curs, inclusiv la cel privind uzina Eti Mine Works aflată la Bandirma (Turcia) şi al cărui rezultat – care urma să fie prezentat chiar de reclamante – ar putea conduce la modificarea clasificărilor contestate, potrivit considerentului menţionat. În această privinţă, reclamantele şi Borax contestă că acest considerent nu face trimitere decât la un singur studiu efectuat în China. Acestea precizează că, spre deosebire de directiva atacată, adaptările anterioare ale Directivei 67/548 la progresul tehnic nu ar fi făcut trimitere la implicarea sectorului industrial. În cele din urmă, aceste trimiteri ar dovedi că informaţiile furnizate de reclamante fuseseră luate în considerare în cadrul procesului decizional în urma căruia au fost adoptate clasificările contestate şi că aceste informaţii, precum şi altele, care urmau să fie prezentate de sectorul industrial, inclusiv de reclamante, urmau să fie analizate în mod special cu ocazia revizuirii ulterioare a acestei clasificări. În consecinţă, reclamantele ar fi identificate ca membre ale unui grup limitat, constituit din membrii sectorului industrial care au prezentat informaţii pertinente referitoare la substanţele pe bază de borat. Ca urmare, reclamantele s-ar afla într-o situaţie specială care le caracterizează în raport cu orice altă persoană.

93 În al cincilea rând, reclamantele arată că temeiul clasificărilor contestate îl constituie o evaluare provizorie a riscurilor în temeiul Regulamentului nr. 793/93, în cadrul căreia acestea au furnizat informaţii şi au beneficiat de drepturi procedurale. În acest context, reclamantele, în calitate de importatoare şi de producătoare vizate de procedura de evaluare a riscurilor prevăzută de regulamentul menţionat, ar fi prezentat şi ar fi semnat, alături de alte societăţi, la 26 martie 2004, o declaraţie de intenţie referitoare la riscurile pe care le prezintă substanţele prioritare, şi anume acidul boric şi tetraboratul de disodiu (denumită în continuare „declaraţia de intenţie"). Numai 4 societăţi semnatare ale declaraţiei de intenţie, printre care Eti Mine Works, ar fi fost vizate de această evaluare a riscurilor. Declaraţia respectivă ar fi intervenit în cadrul primei etape a evaluării riscurilor care ar fi constat într-o identificare a pericolelor în sensul articolelor 4 şi 5 din Regulamentul (CE) nr. 1488/94 al Comisiei din 28 iunie 1994 de stabilire a principiilor de evaluare a riscurilor pentru populaţie şi mediu prezentate de

anumite substanțe existente în conformitate cu Regulamentul nr. 793/93 (JO L 161, p. 3, Ediție specială, 15/vol. 3, p. 66). Declarația amintită ar fi oferit informații privind evaluarea pericolelor pentru sănătatea umană ale substanțelor vizate în scopul unei evaluări preliminare a riscurilor de către statul membru raportor, și anume Republica Austria, care semnase de asemenea declarația amintită.

94 Reclamantele concluzionează că influența clasificărilor contestate asupra evaluării riscurilor inițiată prin declarația de intenție va fi semnificativă. Astfel, în cadrul acestei evaluări, raportorul austriac ar trebui să țină seama de concluzia referitoare la pericolul de toxicitate pentru reproducere și, în consecință, aceasta ar avea un efect direct asupra evaluării riscurilor pe care le prezintă acidul boric și tetraboratul de disodiu. Astfel, directiva atacată ar afecta participarea reclamantelor la această evaluare a riscurilor și așteptările lor privind modalitatea de realizare a acesteia. Pe de altă parte, Comisia ar fi efectuat propria sa evaluare a riscurilor în conformitate cu principiile prevăzute de Regulamentul nr. 1488/94 cu ocazia examinării criteriului manipulării și al utilizării normale prevăzut de Directiva 67/548. Această evaluare provizorie ar reprezenta o decizie prematură luată cu privire la evaluarea riscurilor în temeiul Regulamentului nr. 793/93 și care trebuia efectuată de raportorul austriac în temeiul declarației de intenție. Potrivit concluziei reclamantelor, Comisia a substituit evaluarea raportorului austriac, a cărei realizare este în curs, cu propria evaluare, iar directiva atacată poate exercita un efect negativ asupra acesteia.

95 În consecință, reclamantele se află într-o situație specială care le individualizează ca destinatare, întrucât, pe de o parte, prin intermediul Eti Mine Works, ele fac parte dintr-un grup de patru operatori vizați de evaluarea riscului în temeiul Regulamentului nr. 793/93 și, pe de altă parte, clasificările contestate afectează această evaluare a riscurilor asupra căreia s-ar fi decis în mod prematur prin evaluarea riscurilor deja efectuată de Comisie.

96 În cele din urmă, reclamantele, susținute de Borax, contestă susținerea potrivit căreia acțiunea lor ar fi rămas fără obiect ca urmare a abrogării anexei I la Directiva 67/548.

Aprecierea Tribunalului

97 Trebuie să se examineze, în primul rând, dacă respectivele clasificări contestate existente în actele atacate le privesc pe reclamante în mod individual, în sensul articolului 230 al patrulea paragraf CE.

98 Actele atacate, inclusiv clasificările contestate, au o aplicabilitate generală în măsura în care sunt aplicabile unor situații determinate în mod obiectiv și în măsura în care produc efecte juridice în privința unei categorii de persoane avute în vedere în mod general și abstract, respectiv față de orice persoană fizică sau juridică a cărei activitate presupune producția și/sau comercializarea substanțelor vizate. Totuși, faptul că un act are, prin natura și prin domeniul său de aplicare, caracter normativ prin aceea că se aplică tuturor operatorilor economici interesați nu exclude însă ca acesta să îi poată viza în mod individual pe unii dintre acești operatori (Hotărârea Curții din 23 aprilie 2009, Sahlstedt și alții/Comisia, C-362/06 P, Rep., p. I-2903, punctul 29, Ordonanța Tribunalului din 10 septembrie 2002, Japan Tobacco și JT International/Parlamentul European și Consiliul, T-223/01, Rec., p. II-3259, punctul 29, și Ordonanța Tribunalului din 30 aprilie 2003, Villiger Söhne/Consiliul, T-154/02, Rec., p. II-1921, punctul 40; a se vedea de asemenea, în acest sens, Hotărârea Curții din 18 mai 1994, Codorníu/Consiliul, C-309/89, Rec., p. I-1853, punctul 19).

99 În această privință, trebuie amintit că alte subiecte decât destinatarii unui act nu pot pretinde că aceasta le privește în mod individual, în sensul articolului 230 al patrulea paragraf CE, decât dacă acest act le afectează în considerarea anumitor calități care le sunt specifice sau a unei situații de fapt care le caracterizează în raport cu orice altă persoană și, ca urmare a acestui fapt, le individualizează într-un mod analog celui în care ar fi individualizat destinatarul actului (Hotărârea Curții din 15 iulie 1963,

Plaumann/Comisia, 25/62, Rec., p. 197, 223, și Ordonanța Curții din 26 noiembrie 2009, Região autónoma dos Açores/Consiliul, C-444/08 P, nepublicată în Repertoriu, punctul 36).

100 Pe de altă parte, atunci când o decizie afectează un grup de persoane care erau identificate sau identificabile la momentul în care acest act a fost adoptat în funcție de criterii specifice membrilor grupului, acest act poate privi în mod individual respectivele persoane în măsura în care ele fac parte dintr-un cerc restrâns de operatori economici (Hotărârea Curții din 22 iunie 2006, Belgia și Forum 187/Comisia, C-182/03 și C-217/03, Rec., p. I-5479, punctul 60, și Hotărârile Curții Comisia/Infront WM, punctul 89 de mai sus, punctul 71, și Sahlstedt și alții/Comisia, punctul 98 de mai sus, punctul 30).

101 Totuși, posibilitatea de a determina, cu mai mare sau cu mai mică precizie, numărul sau chiar identitatea subiectelor de drept cărora li se aplică o măsură nu presupune în niciun caz faptul că aceste subiecte trebuie să fie considerate ca fiind vizate în mod individual de această măsură, în cazul în care este cert că această aplicare se realizează pe baza unei situații obiective de drept sau de fapt definite în actul în cauză (Hotărârea Sahlstedt și alții/Comisia, punctul 98 de mai sus, punctul 31, Ordonanța Curții din 8 aprilie 2008, Saint-Gobain Glass Deutschland/Comisia, C-503/07 P, Rep., p. I-2217, punctul 70).

102 Se impune ca examinarea admisibilității prezentei acțiuni să se facă în raport cu aceste principii.

103 În opinia reclamantelor, clasificările contestate le privesc în mod individual, în sensul articolului 230 al patrulea paragraf CE, ca urmare a unei serii de calități particulare ce trebuie luate în considerare în mod cumulativ. În primul rând, reclamantele arată că clasificările contestate aduc atingere domeniului de aplicare și exercitării drepturilor lor exclusive de a importa și de a comercializa, în Uniune, borații proveniți din minele turce administrate de Eti Mine Works. În calitate de titulare ale acestor

drepturi, reclamantele ar face parte dintr-un cerc restrâns de operatori deosebit de afectați, dat fiind că prin clasificările contestate s-ar crea noi restricții privind aceste drepturi, care fac exercitarea acestora mai dificilă. În al doilea rând, Etimine ar fi cel mai mare importator de substanțe pe bază de borat din Uniune. În al treilea rând, prin intermediul autorităților turce și al Eti Mine Works, al căror comportament le-ar fi imputabil, reclamantele ar fi participat activ la procedura de adaptare a Directivei 67/548 la progresul tehnic în urma căreia ar fi fost adoptate clasificările contestate. În al patrulea rând, considerentul (2) al deciziei atacate ar face trimitere la informații prezentate de reclamante, și anume la un studiu al domnului K. În al cincilea rând, clasificările contestate ar fi întemeiate pe o evaluare provizorie a riscurilor în temeiul Regulamentului nr. 793/93, în cadrul căreia reclamantele ar fi furnizat informații și ar fi beneficiat de drepturi procedurale.

104 În primul rând, în ce privește drepturile exclusive invocate de reclamante, trebuie subliniat că existența unui drept dobândit sau subiectiv, inclusiv a celui conferit printr-o reglementare cu caracter general, al cărei domeniu de aplicare sau a cărei exercitare este potențial afectată prin actul litigios, nu este prin ea însăși de natură a individualiza titularul dreptului menționat, în special atunci când alți operatori pot avea drepturi analoge și, în consecință, se pot găsi în aceeași situație precum acest titular (a se vedea în acest sens Hotărârea Sahlstedt și alții/Comisia, punctul 98 de mai sus, punctele 32 și 34, Ordonanța Tribunalului din 28 noiembrie 2005, EEB și alții /Comisia, T-94/04, Rec., p. II-4919, punctele 53-55, și Ordonanța din 11 septembrie 2007, Fels-Werke și alții/Comisia, T-28/07, nepublicată în Repertoriu, punctul 63).

105 Or, în speță, cu excepția susținerii lor generale potrivit căreia există în total 29 de operatori care au drepturi de exploatare minieră a boraților afectate de clasificările contestate (a se vedea punctul 89 de mai sus), reclamantele nici nu i-au identificat pe ceilalți operatori, nici nu au menționat motivele pentru care, având în vedere calitățile lor particulare, aceștia puteau să formeze un cerc restrâns în sensul jurisprudenței citate la punctul 100 de mai sus, și care nu mai poate fi extins după intrarea în vigoare a clasificărilor contestate (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 26 iunie

1990, Sofrimport/Comisia, C-152/88, Rec., p. I-2477, punctul 11, și Ordonanța Tribunalului din 6 septembrie 2004, SNF/Comisia, T-213/02, Rec., p. II-3047, punctele 62 și 63). Cu atât mai mult, reclamantele nu au demonstrat nici că, în acest grup de operatori, ele erau afectate în mod special din cauza obstacolului creat în raport cu drepturile lor exclusive de a importa și de a comercializa substanțe pe bază de borat în Uniune, întrucât alți operatori din acest grup puteau fi titularii unor drepturi analoge care să aibă drept obiect importul și comercializarea de astfel de substanțe provenite din alte țări terțe și care să suporte aceleași consecințe.

106 Reclamantele nu au dovedit nici că obiectul sau consecința clasificărilor contestate îl reprezenta afectarea domeniului de aplicare al drepturilor exclusive invocate sau chiar împiedicarea exercitării acestora, precum s-a întâmplat în situațiile care s-au aflat la originea Hotărârii Curții din 17 ianuarie 1985, Piraiki-Patraiki și alții/Comisia (11/82, Rec., p. 207, punctul 31), și a Hotărârii Codorníu/Consiliul, punctul 98 de mai sus (punctele 21 și 22) (a se vedea în acest sens Ordonanța Curții din 21 noiembrie 2005, SNF/Comisia, C-482/04 P, nepublicată în Recueil, punctele 40 și 41, și Ordonanța Curții din 17 februarie 2009, Galileo Lebensmittel/Comisia, C-483/07 P, Rep., p. I-959, punctele 44-46. Astfel, trebuie arătat că prin clasificările contestate nu se aduce atingere drepturilor exclusive ale reclamantelor de a importa și de a comercializa în Uniune substanțele pe bază de borat provenite din minele turce exploatate de Eti Mine Works. Simplul fapt că aceste clasificări sunt de natură a face, eventual, mai dificilă exercitarea drepturilor exclusive menționate nu este suficient pentru a le individualiza pe reclamante în sensul articolului 230 al patrulea paragraf CE, întrucât clasificările menționate afectează *a priori* în același mod totalitatea operatorilor care desfășoară sau care pot desfășura activități ce implică importul și/sau comercializarea de substanțe pe bază de borat în Uniune, indiferent dacă aceștia dispun sau nu dispun de drepturi exclusive în acest sens (a se vedea în acest sens Hotărârea Sahlstedt și alții/Comisia, punctul 98 de mai sus, punctele 32 și 34; a se vedea de asemenea concluziile contrare ale avocatului general Bot din aceeași cauză, Rep., p. I-2906, punctele 116-119). În această privință, trebuie să se precizeze că posibilitatea ca reclamantele să suporte un dezavantaj economic – fie și semnificativ – ca urmare a clasificărilor contestate nu este suficientă pentru a demonstra că aceste clasificări le individualizează în raport cu orice alt operator, ce poate fi expus unor consecințe analoge (a se vedea

în acest sens Ordonanța Tribunalului din 29 iunie 2006, Nürburgring/Parlamentul European și Consiliul, T-311/03, nepublicată în Recueil, punctele 65 și 66).

107 În al doilea rând, chiar dacă s-ar lua în considerare faptul că Etimine este cel mai mare importator de borați în Uniune, totuși, Etimine reprezintă doar unul dintre mai mulți operatori vizați prin actele atacate în temeiul calității lor obiective de importatori de borați și care se află într-o situație comparabilă în raport cu clasificările contestate. Astfel, un operator de mai mici dimensiuni și care dispune de drepturi de distribuție analoge va fi expus unor dificultăți economice comparabile, întrucât clasificările menționate îi afectează pe toți cei care dețin această calitate proporțional cu dimensiunile și cu importanța activității lor comerciale legate de borați (a se vedea, în acest sens și prin analogie, Hotărârea Tribunalului din 2 martie 2010, Arcelor/Parlamentul European și Consiliul, T-16/04, Rep., p. II-211, punctul 111). Oricare ar fi situația, în această privință, cifrele exprimate în termeni absoluți și procentual și prezentate de reclamante (a se vedea punctul 90 de mai sus) nu sunt comparabile cu cele ale celorlalți operatori, precum Borax, care, potrivit propriilor declarații, importă de asemenea în Uniune un volum substanțial de borați proveniți din Statele Unite ale Americii. În consecință, reclamantele nu au demonstrat corespunzător cerințelor legale că pretinsa calitate de cel mai mare importator de borați în Uniune, astfel cum susține Etimine, ar putea-o individualiza, precum în cazul reclamantelor din cauzele în care au fost pronunțate Hotărârile Extramet Industrie/Consiliul, punctul 90 de mai sus (punctul 17), și BUPA și alții/Comisia, punctul 90 de mai sus (punctele 78 și 79), în raport cu orice alt operator ce desfășoară o activitate economică similară.

108 În al treilea rând, trebuie apreciat dacă reclamantele pot dovedi în mod valabil că actele atacate le privesc în mod individual, pe de o parte, ca urmare a participării lor active, precum cea a Eti Mine Works și a autorităților turce, la procedura în urma căreia ar fi fost adoptate clasificările contestate și, pe de altă parte, ca urmare a statutului lor procedural în cadrul procedurii de evaluare a riscurilor în temeiul Regulamentului nr. 793/93.

109 În această privință, trebuie amintit mai întâi că faptul că o persoană intervine în procesul de adoptare a unui act al Uniunii nu este de natură să o individualizeze în raport cu actul în cauză decât în cazul în care reglementarea Uniunii a prevăzut garanții procedurale în beneficiul acestei persoane. Astfel, din moment ce, pentru adoptarea unei decizii, o dispoziție de drept al Uniunii impune aplicarea unei proceduri în cadrul căreia o persoană fizică sau juridică poate revendica eventuale drepturi, printre care pe acela de a fi ascultată, poziția juridică specială de care beneficiază aceasta are ca efect individualizarea sa în sensul articolului 230 al patrulea paragraf CE (a se vedea Ordonanța Galileo Lebensmittel/Comisia, punctul 106 de mai sus, punctul 53 și jurisprudența citată).

110 În continuare, trebuie precizat că o astfel de individualizare nu este totuși recunoscută decât în măsura în care garanțiile procedurale invocate sunt cele prevăzute prin reglementarea aplicabilă (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 1 aprilie 2004, Comisia/Jégo-Quéré, C-263/02 P, Rec., p. I-3425, punctul 47, Ordonanța Curții din 8 decembrie 2006, Polyelectrolyte Producers Group/Comisia și Consiliul, C-368/05 P, nepublicată în Recueil, punctul 58, Ordonanța Curții Galileo Lebensmittel/Comisia, punctul 106 de mai sus, punctele 46 și 54, Hotărârile Tribunalului din 11 septembrie 2002, Pfizer Animal Health/Consiliul, T-13/99, Rec., p. II-3305, punctul 101, și Alpharma/Consiliul, T-70/99, Rec., p. II-3495, punctul 93). Reiese astfel din jurisprudență că participarea activă a reclamantului la o procedură, în special atunci când aceasta este destinată adoptării unor acte cu aplicabilitate generală, nu îl poate individualiza decât în măsura în care această participare se bazează pe astfel de garanții procedurale (a se vedea în acest sens Ordonanța Tribunalului din 30 ianuarie 2001, La Conqueste/Comisia, T-215/00, Rec., p. II-181, punctele 42 și 43 și jurisprudența citată, și Ordonanța Tribunalului din 14 decembrie 2005, Arizona Chemical și alții/Comisia, T-369/03, Rec., p. II-5839, punctul 73).

111 Totuși, trebuie să se constate că înseși reclamantele au recunoscut că nu beneficiază de astfel de garanții procedurale în temeiul Directivei 67/548 sau al Regulamentului nr. 1272/2008.

112 În ce privește directiva atacată, trebuie amintit că într-adevăr normele de procedură relevante care au creat cadrul procesului de adoptare a acesteia, respectiv punctele 4.1.2-4.1.5 din anexa VI la Directiva 67/548, nu prevăd astfel de garanții procedurale în favoarea operatorilor potențial afectați de rezultatul unei proceduri de adaptare a Directivei 67/548 la progresul tehnic (a se vedea în acest sens Ordonanța din 14 decembrie 2005, Arizona Chemical și alții/Comisia, punctul 110 de mai sus, punctele 72-80 și jurisprudența citată).

113 Nu prevăd garanții procedurale nici dispozițiile Regulamentului nr. 1272/2008, în special cele ale articolului 53 alineatul (1) și ale articolului 54 alineatul (3) coroborate cu articolul 5a alineatele (1)-(4) din Decizia 1999/468 (a se vedea punctele 20-22 de mai sus), ce reglementează adoptarea regulamentului atacat. Această apreciere nu este repusă în discuție prin faptul că articolul 37 din Regulamentul nr. 1272/2008 (a se vedea punctul 19 de mai sus) prevede la alineatele (2)-(4) dreptul producătorilor, al importatorilor sau al utilizatorilor din aval de a prezenta ECHA o propunere de clasificare și etichetare armonizate ale unei substanțe și de a obține, după formularea eventuală a unor observații, un aviz al comitetului de evaluare a riscurilor al ECHA. Astfel, eventualele garanții procedurale prevăzute la articolul 37 din Regulamentul nr. 1272/2008 nu ar fi aplicabile decât în ipoteza în care fie o autoritate națională, fie un producător, un importator sau un utilizator din aval prezintă o astfel de propunere, ceea ce nu s-a petrecut în speță.

114 În măsura în care reclamantele invocă statutul lor procedural în temeiul Regulamentului nr. 793/93, trebuie arătat că, desigur, acest regulament prevede, la articolele 6-10, cu titlu de drepturi și de obligații procedurale specifice (a se vedea punctele 23-26 de mai sus) participarea activă a operatorilor interesați la procedura de evaluare a riscurilor în scopul întocmirii unei liste prioritare a substanțelor vizate și a unor propuneri eventuale de strategii sau de măsuri în special în vederea limitării riscurilor identificate. Totuși, se impune să se constate că, pe de o parte, dispozițiile Regulamentului nr. 793/93 nu sunt aplicabile în cazul procedurii de clasificare a unei substanțe drept substanță periculoasă și că, pe de altă parte, procedura de evaluare a riscurilor

boraților – care, astfel cum recunosc chiar reclamantele, nu era încă finalizată în sensul articolului 11 alineatul (2) din același regulament în momentul adoptării clasificărilor contestate – este diferită de cea în urma căreia au fost adoptate clasificările contestate. Această apreciere este confirmată prin articolul 11 alineatele (1)-(3) din Regulamentul nr. 793/93, potrivit căruia numai pe baza evaluării riscului finalizate și a unei eventuale strategii recomandate de raportor, Comisia poate, atunci când este necesar, să propună măsuri comunitare în temeiul Directivei 76/769 sau în temeiul altor instrumente relevante existente în Comunitate (a se vedea punctul 26 de mai sus). Or, trebuie să se constate că aceste dispoziții nu precizează condițiile în care rezultatul evaluării riscurilor poate conduce la adoptarea unei propuneri de clasificare a substanței vizate în temeiul Directivei 67/548 sau chiar în temeiul Regulamentului nr. 1272/2008, ceea ce demonstrează autonomia procedurii de evaluare a riscurilor în raport cu procedura de clasificare a unei substanțe drept substanță periculoasă.

115 Așadar, dispozițiile citate anterior din Regulamentul nr. 793/93 nu consacră garanții procedurale aplicabile în scopul clasificării unei substanțe drept substanță periculoasă în temeiul Directivei 67/548 sau în temeiul Regulamentului nr. 1272/2008. În plus, dispozițiile menționate nu stabilesc nicio legătură între procedura de evaluare a riscurilor unei substanțe, pe de o parte, și procedura destinată unei astfel de clasificări drept substanță periculoasă, pe de altă parte, care să permită să se concluzioneze că garanțiile procedurale conferite prin Regulamentul nr. 793/93 ar fi aplicabile în cadrul acestei ultime proceduri.

116 În consecință, se impune respingerea argumentului potrivit căruia aceste garanții procedurale și exercitarea lor în cadrul procedurii de evaluare a riscurilor sunt de natură a individualiza reclamantele în raport cu clasificările contestate, acestea din urmă nefiind rezultatul procedurii de evaluare a riscurilor în temeiul Regulamentului nr. 793/93, ci al procedurilor distincte de adaptare a Directivei 67/548 și a

Regulamentului nr. 1272/2008 la progresul tehnic, în cadrul cărora reclamantele nu beneficiază de astfel de garanții.

117 Pe de altă parte, în lipsa unei garanții procedurale aferente acestor din urmă proceduri, nu poate fi admis argumentul potrivit căruia reclamantele ar fi individualizate pentru motivul că au participat în mod activ la procedurile în urma cărora au fost adoptate clasificările contestate. În consecință, nu este necesar să se pronunțe cu privire la aspectul dacă participarea Eti Mine Work și a autorităților turce la procedurile menționate poate fi luată în considerare în scopul aprecierii admisibilității prezentei acțiuni.

118 În al patrulea rând, trebuie respinsă de asemenea teza potrivit căreia, în considerentul (2) al directivei atacate, s-ar face trimitere expresă la informații transmise de autoritățile turce, în special la studiul domnului K. În această privință, este suficientă constatarea potrivit căreia, cu excepția unui studiu chinez în curs, acest considerent rămâne foarte vag și nu precizează nici identitatea, nici sursa informațiilor care au fost luate în considerare în cadrul procedurii de adaptare a Directivei 67/548 la progresul tehnic. Oricare ar fi situația și independent de aspectul dacă reclamantele, în calitate de filiale ale Eti Mine Works, care este o societate controlată de statul turc, se pot prevala în mod valabil de această teză, nu s-a dovedit că aceste informații includ studiul domnului K, nici că acestea sunt chiar informațiile pe care autoritățile turce le-au prezentat în cadrul procedurii în cauză.

119 În aceste condiții, trebuie să se concluzioneze că reclamantele nu au dovedit că, în temeiul unei serii de caracteristici care le sunt specifice, clasificările contestate care sunt incluse în actele atacate le privesc în mod individual, în sensul articolului 230 al patrulea paragraf CE.

120 În consecință, se impune respingerea ca inadmisibilă a cererii de anulare parțială a actelor atacate, în temeiul articolului 230 al patrulea paragraf CE.

121 Având în vedere totalitatea considerațiilor de mai sus și chiar fără a fi necesar să se pronunțe cu privire la cererea de constatare a lipsei necesității de a se pronunța asupra acțiunii în măsura în care prin aceasta se urmărește anularea parțială a directivei atacate, se impune respingerea în totalitate a acțiunii ca inadmisibilă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

122 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamantele au căzut în pretenții, se impune obligarea acestora la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor Comisiei.

123 Potrivit articolului 87 alineatul (4) primul paragraf din același regulament, statele membre care intervin în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată. Prin urmare, Regatul Danemarcei va suporta propriile cheltuieli de judecată.

124 Potrivit articolului 87 alineatul (4) al treilea paragraf din Regulamentul de procedură, Tribunalul poate dispune ca un intervenient să suporte propriile cheltuieli de judecată. În speță, Borax, care a intervenit în susținerea reclamantelor, va suporta propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL

dispune:

1) **Respinge acțiunea ca inadmisibilă.**

2) **Etimine SA și AB Etiproducts Oy suportă propriile cheltuieli de judecată, precum și pe cele efectuate de Comisia Europeană.**

3) **Regatul Danemarcei și Borax Europe Ltd suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Luxemburg, 7 septembrie 2010.

Grefier
E. Coulon

Președinte
M. Jaeger

Cuprins

Cadrul juridic ..... II - 4024

Dispozițiile Tratatelor CE și FUE ..... II - 4024

Directiva 67/548 ..... II - 4025

Procedura de adaptare la progresul tehnic reglementată prin Directiva 67/548 ..... II - 4029

Abrogarea, modificarea și înlocuirea parțială a Directivei 67/548 prin Regulamentul nr. 1272/2008 ..... II - 4029

Regulamentul (CEE) nr. 793/93 și Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 ..... II - 4035

Situația de fapt ..... II - 4038

Reclamantele și substanțele vizate ..... II - 4038

Procedura în urma căreia au fost adoptate clasificările contestate ..... II - 4039

Procedura și concluziile părților ..... II - 4049

În drept ..... II - 4054

Cu privire la aplicabilitatea articolului 263 al patrulea paragraf TFUE ..... II - 4054

Argumentele părților ..... II - 4054

Aprecierea Tribunalului ..... II - 4055

Cu privire la admisibilitatea prezentei acțiuni ..... II - 4059

Argumentele părților ..... II - 4059

Aprecierea Tribunalului ..... II - 4065

Cu privire la cheltuielile de judecată ..... II - 4074